

โลณผลสุต^๑

[๑๐๑] โย โข ภิกขเว เอวံ วเทยฺย ยถา ยถายํ ปุริโส กมฺมํ กโรติ ตถา ตถา ตํ ปฏิสฺสเวทียตีติ เอวํ สนฺตํ ภิกขเว พุทฺทมจฺริยวาโส น โหติ โอกาโส น ปญฺญาติ สมฺมา ทุกฺขสฺส อนฺตกิริยา. โย จ โข ภิกขเว เอวံ วเทยฺย ยถา ยถา เวทนียํ อํ ปุริโส กมฺมํ กโรติ ตถา ตถาสฺส วิปากํ ปฏิสฺสเวทียตีติ เอวํ สนฺตํ ภิกขเว พุทฺทมจฺริยวาโส โหติ โอกาโส ปญฺญาติ สมฺมา ทุกฺขสฺส อนฺตกิริยา.

อิธ ภิกขเว เอกจฺจสฺส ปุคฺคสฺส อปฺปมตฺตกมฺปิ ปาปกมฺมํ กตํ ตเมณฺํ นิริยํ อุปนฺติ. อิธ ปน ภิกขเว เอกจฺจสฺส ปุคฺคสฺส ตาทิสฺสเยว อปฺปมตฺตกํ ปาปกมฺมํ กตํ ทิฏฺฐมฺมเวทนียํ โหติ นานุปิ ขายติ []^๒ พหุเทว.

กถฺรูปสฺส ภิกขเว ปุคฺคสฺส อปฺปมตฺตกมฺปิ ปาปกมฺมํ กตํ ตเมณฺํ นิริยํ อุปนฺติ. อิธ ภิกขเว เอกจฺจสฺส ปุคฺคโล อภาวิตกาโย โหติ อภาวิตสีโล อภาวิตจิตฺโต อภาวิตปญฺโญ ปริตฺโต อปฺปตฺโต อปฺปทุกฺขวิหารี เอวฺรูปสฺส ภิกขเว ปุคฺคสฺส อปฺปมตฺตกมฺปิ ปาปกมฺมํ กตํ ตเมณฺํ นิริยํ อุปนฺติ.

กถฺรูปสฺส ภิกขเว ปุคฺคสฺส ตาทิสฺสเยว อปฺปมตฺตกํ ปาปกมฺมํ กตํ ทิฏฺฐมฺมเวทนียํ โหติ นานุปิ ขายติ พหุเทว. อิธ ภิกขเว เอกจฺจสฺส ปุคฺคโล อภาวิตกาโย โหติ อภาวิตสีโล อภาวิตจิตฺโต อภาวิตปญฺโญ ปริตฺโต มหตฺตา^๓ อปฺปมาณวิหารี เอวฺรูปสฺส ภิกขเว ปุคฺคสฺส ตาทิสฺสเยว อปฺปมตฺตกํ ปาปกมฺมํ กตํ ทิฏฺฐมฺมเวทนียํ โหติ นานุปิ ขายติ พหุเทว.

เสยฺยถาปิ ภิกขเว ปุริโส โลณผลํ ปริตฺเต อุกมฺลลเก ปกฺขิเปยฺย ตํ ก็ มณฺณถ ภิกขเว อปฺนุ ตํ ปริตฺตํ อุกมฺลลเก อุกํ อมฺนา โลณผลนฺ โลณํ อสฺส อเปยฺยนฺติ. เอวํ ฆนฺเต. ตํ กิสฺส เหตุ. อทท หิ ฆนฺเต ปริตฺตํ อุกมฺลลเก อุกํ ตํ อมฺนา โลณผลนฺ โลณํ อสฺส อเปยฺยนฺติ.

^๑ อังคุตตรนิกาย ดิกนิบาต พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๐

^๒ ม. ก็. อโธ ปรี อีทิสเมว

^๓ ม. มหตฺโต

เสยฺยถาปี ภิกฺขเว ปุริโส โลณผลํ กงฺกาย นทียา ปกฺขิเปยฺย ตํ ก็ มณฺณถ ภิกฺขเว
 อปีนุ สา กงฺกา นที อมฺนา โลณผลน โลณํ อสฺส อเปยฺยนฺติ. โน เหติ ฆนฺเต. ตํ กิสฺส
 เหตุ. อสุ หิ ฆนฺเต กงฺกาย นทียา มหาอุทกฺกขนฺโธ โส อมฺนา โลณผลน โลณํ อสฺส
 อเปยฺโยติ.

เอวเมว โข ภิกฺขเว อิเธกฺขจฺสส ปุคฺคสฺส อปฺปมตฺตกมฺปิ ปาปกมฺมํ กตฺตํ ตเมนํ
 นิริยํ อุปนฺติ. อิธ ปน ภิกฺขเว เอกฺขจฺสส ปุคฺคสฺส ตาทิสฺสเยว อปฺปมตฺตกํ ปาปกมฺมํ
 กตฺตํ ทิฏฺฐธมฺมเวทนียํ โหติ นานุปิ ขายติ พหุเทว.

กถฺรูปฺสส ภิกฺขเว ปุคฺคสฺส อปฺปมตฺตกมฺปิ ปาปกมฺมํ กตฺตํ ตเมนํ นิริยํ อุปนฺติ.
 อิธ ภิกฺขเว เอกฺจฺโจ ปุคฺคโต อภาวิตกาโย โหติ อภาวิตสีโล อภาวิตจิตฺโต อภาวิตปลฺโย
 ปริตฺโต อปฺปตฺโต อปฺปทฺตวิหารี เอวรูปฺสส ภิกฺขเว ปุคฺคสฺส อปฺปมตฺตกมฺปิ ปาปกมฺมํ
 กตฺตํ ตเมนํ นิริยํ อุปนฺติ.

กถฺรูปฺสส ภิกฺขเว ปุคฺคสฺส ตาทิสฺสเยว อปฺปมตฺตกํ ปาปกมฺมํ กตฺตํ ทิฏฺฐธมฺมเวทนียํ
 โหติ นานุปิ ขายติ พหุเทว. อิธ ภิกฺขเว เอกฺจฺโจ ปุคฺคโต ภาวิตกาโย โหติ ภาวิตสีโล
 ภาวิตจิตฺโต ภาวิตปลฺโย อปริตฺโต มหตฺตา อปฺปมาณวิหารี เอวรูปฺสส ภิกฺขเว ปุคฺคสฺส
 ตาทิสฺสเยว อปฺปมตฺตกํ ปาปกมฺมํ กตฺตํ ทิฏฺฐธมฺมเวทนียํ โหติ นานุปิ ขายติ พหุเทว.

อิธ ภิกฺขเว เอกฺจฺโจ อทฺตกหาปณฺณปี พนฺธนํ นิคฺจฺฉติ กหาปณฺณปี พนฺธนํ
 นิคฺจฺฉติ กหาปณฺสเตนปี พนฺธนํ นิคฺจฺฉติ. อิธ ปน ภิกฺขเว เอกฺจฺโจ อทฺตกหาปณฺณปี
 น พนฺธนํ นิคฺจฺฉติ กหาปณฺณปี น พนฺธนํ นิคฺจฺฉติ กหาปณฺสเตนปี น พนฺธนํ นิคฺจฺฉติ.

กถฺรูโป ภิกฺขเว อทฺตกหาปณฺณปี พนฺธนํ นิคฺจฺฉติ กหาปณฺณปี พนฺธนํ นิคฺจฺฉติ
 กหาปณฺสเตนปี พนฺธนํ นิคฺจฺฉติ. อิธ ภิกฺขเว เอกฺจฺโจ ทพิทฺโท โหติ อปฺปสฺสโก
 อปฺปโกโล เอวรูปฺสส ภิกฺขเว อทฺตกหาปณฺณปี พนฺธนํ นิคฺจฺฉติ กหาปณฺณปี พนฺธนํ นิคฺจฺฉติ
 กหาปณฺสเตนปี พนฺธนํ นิคฺจฺฉติ.

กัณฐโป ภิกขเว อหุตถกหาปณณปี น พนุชัน นิกจจติ กหาปณณปี น พนุชัน นิกจจติ กหาปณณปี น พนุชัน นิกจจติ. อิท ภิกขเว เอกจโจ อหุโต โหติ มหททโน มหาโกโค เอวรูปโป ภิกขเว อหุตถกหาปณณปี น พนุชัน นิกจจติ กหาปณณปี น พนุชัน นิกจจติ กหาปณณปี น พนุชัน นิกจจติ.

เอวเมว โข ภิกขเว อิเชกจจสส ปุคคสส อปปมตตกมปี ปาปกมมัม กัต ตเมณ นิริย อูปเนติ. อิท ปน ภิกขเว เอกจจสส ปุคคสส ตาทิสเสว อปปมตตกัม ปาปกมมัม กัต ติฏฐธมมเวทนีย โหติ นานูปิ ขายติ พหุเทว.

เสยยถาปี ภิกขเว โอรพุกโก วา อูรพุกฆาตโก วา อปเปกจโจ⁴ อูรพุก อทินัน อาทิยมานัน ปโหติ หนตุ วา พนุชิตุ วา ฆาเปตุ วา ยถาปจจย วา กาคู อปเปกจโจ อูรพุก อทินัน อาทิยมานัน นปโปหติ หนตุ วา พนุชิตุ วา ฆาเปตุ วา ยถาปจจย วา กาคู

กัณฐโป ภิกขเว โอรพุกโก วา อูรพุกฆาตโก วา อูรพุก อทินัน อาทิยมานัน ปโหติ หนตุ วา พนุชิตุ วา ฆาเปตุ วา ยถาปจจย วา กาคู. อิท ภิกขเว เอกจโจ ทพิทโท โหติ อปปสสโก อปโปโกโค เอวรูปโป ภิกขเว โอรพุกโก วา อูรพุกฆาตโก วา อูรพุก อทินัน อาทิยมานัน ปโหติ หนตุ วา พนุชิตุ วา ฆาเปตุ วา ยถาปจจย วา กาคู.

กัณฐโป ภิกขเว โอรพุกโก วา อูรพุกฆาตโก วา อูรพุก อทินัน อาทิยมานัน นปโปหติ หนตุ วา พนุชิตุ วา ฆาเปตุ วา ยถาปจจย วา กาคู. อิท ภิกขเว เอกจโจ อหุโต โหติ มหททโน มหาโกโค ราชาวา ราชมหมามตโต วา เอวรูปโป ภิกขเว โอรพุกโก วา อูรพุกฆาตโก วา อูรพุก อทินัน อาทิยมานัน นปโปหติ หนตุ วา พนุชิตุ วา ฆาเปตุ วา ยถาปจจย วา กาคู. อณตตถตุ ปณชลิโกว นัน ยาจติ เทหิ เม มาริส อูรพุก วา อูรพุกธัน วาติ.

เอวเมว โข ภิกขเว อิเชกจจสส ปุคคสส อปปมตตกัมปี ปาปกมมัม กัต ตเมณ

⁴ ม. ย. อปเปกจจ

นิริยํ อุปเนติ. อิธ ปน ภิกฺขเว เอกจฺจสฺส ปุคฺคสฺส ตาทิสฺสเว อปฺปมตฺตํ ปาปกมฺมํ กตฺติ
 ทิฏฺฐธมฺมเวทนียํ โหติ นานุปิ ขายติ พหุเทว ฯเปฯ โย โข ภิกฺขเว เอวํ วทฺเขยฺย ยถา
 ยถายํ ปุริโส กมฺมํ กโรติ ตถา ตถา ตํ ปฏิสฺสเวทียตีติ เอวํ สนฺตํ ภิกฺขเว พุรหฺมจฺริยวาโส
 น โหติ โອกาโส น ปญฺญาติ สมฺมา ทฺวขฺสฺส อนฺตกิริยาฯ. โย จ โข ภิกฺขเว เอวํ วทฺเขยฺย
 ยถา ยถา เวทนียํ อยํ ปุริโส กมฺมํ กโรติ ตถา ตถาสฺส วิปากํ ปฏิสฺสเวทียตีติ เอวํ สนฺตํ
 ภิกฺขเว พุรหฺมจฺริยวาโส โหติ โອกาโส ปญฺญาติ สมฺมา ทฺวขฺสฺส อนฺตกิริยาฯติ.

๘. โฉนผลสูตร

ว่าด้วยผลกรรมกับก่อนเกลือ

[๑๐๑] ภิกษุทั้งหลาย ผู้ใดฟังกล่าวอย่างนี้ว่า “บุคคลนี้ทำกรรมไว้อย่างใด ๆ เขาต้อง
 เสวยกรรมนั้นอย่างนั้น ๆ” เมื่อเป็นเช่นนั้น การอยู่ประพฤติพรหมจรรย์ย่อมมีไม่ได้ โอกาส
 ที่จะทำที่สุดแห่งทุกข์โดยชอบย่อมไม่ปรากฏ ส่วนผู้ใดฟังกล่าวอย่างนี้ว่า “บุคคลนี้ทำ
 กรรมที่ต้องเสวยผลไว้อย่างใด ๆ เขาต้องเสวยผลของกรรมนั้นอย่างนั้น ๆ” เมื่อเป็นเช่นนั้น
 การอยู่ประพฤติพรหมจรรย์ย่อมมีได้ โอกาสที่จะทำที่สุดแห่งทุกข์โดยชอบปรากฏ

บุคคลบางคนในโลกนี้ทำบาปกรรมแม้เพียงเล็กน้อย บาปกรรมก็นำเขาไปสู่นรกได้
 ส่วนบุคคลบางคนในโลกนี้ทำบาปกรรมเพียงเล็กน้อย เช่นนั้นแล บาปกรรมนั้นให้ผลใน
 ปัจจุบันเท่านั้น ไม่ให้ผลแม้แต่น้อยในอรรถภาพที่ ๒ (ชาติหน้า) ไม่จำเป็นต้องพุดถึงผลมาก

บุคคลที่ทำบาปกรรมแม้เพียงเล็กน้อย บาปกรรมนั้นก็นำเขาไปสู่นรกได้ คือ บุคคล
 เช่นไร คือ บุคคลบางคนในโลกนี้ไม่เจริญกาย ไม่เจริญศีล ไม่เจริญจิต ไม่เจริญปัญญา มี
 คุณน้อย มีอรรถภาพน้อย มักอยู่เป็นทุกข์เพราะผลกรรมเล็กน้อย บุคคลเช่นนี้ทำบาปกรรมแม้
 เพียงเล็กน้อย บาปกรรมนั้นก็นำเขาไปสู่นรกได้

บุคคลที่ทำบาปกรรมเพียงเล็กน้อยเช่นนั้นแล บาปกรรมนั้นให้ผลในปัจจุบันเท่านั้น
 ไม่ให้ผลแม้แต่น้อยในอรรถภาพที่ ๒ ไม่จำเป็นต้องพุดถึงผลมาก คือบุคคลเช่นไร คือ บุคคล
 บางคนในโลกนี้เจริญกาย เจริญศีล เจริญจิต เจริญปัญญาแล้ว มีคุณไม่น้อย มีอรรถภาพใหญ่
 เป็นอปปมาณวิหารี บุคคลเช่นนี้ทำบาปกรรมเพียงเล็กน้อยเช่นนั้นแล บาปกรรมนั้นให้ผล
 ในปัจจุบันเท่านั้น ไม่ให้ผลแม้แต่น้อยในอรรถภาพที่ ๒ ไม่จำเป็นต้องพุดถึงผลมาก

ภิกษุทั้งหลาย เปรียบเหมือนบุรุษใส่ก้อนเกลือลงในขันใบน้อย เธอทั้งหลายเข้าใจเรื่องนั้นอย่างไร น้ำในขันเล็กน้อยนั้นเค็ม ดื่มนินไม่ได้เพราะก้อนเกลือโน้นใช่หรือไม่

“อย่างนั้น พระพุทธเจ้าข้า”

“ซื่อนั้นเพราะเหตุไร”

“เพราะในขันน้ำมีน้ำนิดหน่อย น้ำนั้นจึงเค็ม ดื่มนินไม่ได้ เพราะก้อนเกลือโน้น พระพุทธเจ้าข้า”

“บุคคลใส่ก้อนเกลือลงในแม่น้ำคงคา เธอทั้งหลายเข้าใจเรื่องนั้นอย่างไร แม่น้ำคงคานั้นเค็ม ดื่มนินไม่ได้ เพราะก้อนเกลือโน้นใช่หรือไม่”

“ไม่ใช่อย่างนั้น พระพุทธเจ้าข้า”

“ซื่อนั้นเพราะเหตุไร”

“เพราะในแม่น้ำคงคานั้นมีห้วงน้ำใหญ่ น้ำนั้นจึงไม่เค็ม ดื่มนินได้ เพราะก้อนเกลือโน้น พระพุทธเจ้าข้า”

พระผู้มีพระภาคตรัสว่า “ภิกษุทั้งหลาย บุคคลบางคนในโลกนี้ก็ฉันทันเหมือนกันแต่ทำบาปกรรมแม้เพียงเล็กน้อย บาปกรรมนั้นก็พาเขาไปสู่นรกได้ ส่วนบุคคลบางคนในโลกนี้ทำบาปกรรมเพียงเล็กน้อยเช่นนั้นแล บาปกรรมนั้นให้ผลในปัจจุบันเท่านั้น ไม่ให้ผลแม้แต่น้อยในอรรถภาพที่ ๒ ไม่จำเป็นต้องพุดถึงผลมาก”

บุคคลที่ทำบาปกรรมแม้เพียงเล็กน้อย บาปกรรมนั้นก็พาเขาไปสู่นรกได้ คือบุคคลเช่นไร คือ บุคคลบางคนในโลกนี้ไม่เจริญกาย ไม่เจริญศีล ไม่เจริญจิต ไม่เจริญปัญญา มีคุณน้อย มีอรรถภาพน้อย มักอยู่เป็นทุกข์เพราะผลกรรมเล็กน้อย บุคคลเช่นนี้ทำบาปกรรมแม้เพียงเล็กน้อย บาปกรรมนั้นก็พาเขาไปสู่นรกได้

บุคคลที่ทำบาปกรรมเพียงเล็กน้อยเช่นนั้นแล บาปกรรมนั้นให้ผลในปัจจุบันเท่านั้น ไม่ให้ผลแม้แต่น้อยในอรรถภาพที่ ๒ ไม่จำเป็นต้องพุดถึงผลมาก คือบุคคลเช่นไร คือ บุคคลบางคนในโลกนี้เจริญกาย เจริญศีล เจริญจิต เจริญปัญญาแล้ว มีคุณไม่น้อย มีอรรถภาพใหญ่ เป็นอัปปมาณวิhari บุคคลเช่นนี้ทำบาปกรรมเพียงเล็กน้อยเช่นนั้นแล บาปกรรมนั้นให้ผลในปัจจุบันเท่านั้น ไม่ให้ผลแม้แต่น้อยในอรรถภาพที่ ๒ ไม่จำเป็นต้องพุดถึงผลมาก (๑)

บุคคลบางคนในโลกนี้ถูกจองจำเพราะทรัพย์กึ่งกหาปณะบ้าง ถูกจองจำเพราะทรัพย์หนึ่งกหาปณะบ้าง ถูกจองจำเพราะทรัพย์ร้อยกหาปณะบ้าง ส่วนบุคคลบางคนในโลกนี้ไม่

ถูกจองจำเพราะทรัพย์กึ่งกหาปณะบ้าง ไม่ถูกจองจำเพราะทรัพย์หนึ่งกหาปณะบ้าง ไม่ถูกจองจำเพราะทรัพย์ตั้งร้อยกหาปณะบ้าง

บุคคลที่ถูกจองจำเพราะทรัพย์กึ่งกหาปณะบ้าง ถูกจองจำเพราะทรัพย์หนึ่งกหาปณะบ้าง ถูกจองจำเพราะทรัพย์ร้อยกหาปณะบ้าง คือบุคคลเช่นไร คือ บุคคลบางคนในโลกนี้เป็นผู้ขัดสน มีสมบัติน้อย มีโภคะน้อย บุคคลเช่นนี้ย่อมถูกจองจำเพราะทรัพย์กึ่งกหาปณะบ้าง ถูกจองจำเพราะทรัพย์หนึ่งกหาปณะบ้าง ถูกจองจำเพราะทรัพย์ร้อยกหาปณะบ้าง

บุคคลที่ไม่ถูกจองจำเพราะทรัพย์กึ่งกหาปณะบ้าง ไม่ถูกจองจำเพราะทรัพย์หนึ่งกหาปณะบ้าง ไม่ถูกจองจำเพราะทรัพย์ตั้งร้อยกหาปณะบ้าง คือบุคคลเช่นไร คือ บุคคลบางคนในโลกนี้เป็นผู้มั่งคั่ง มีทรัพย์มาก มีโภคะมาก บุคคลเช่นนี้ ย่อมไม่ถูกจองจำเพราะทรัพย์กึ่งกหาปณะบ้าง ไม่ถูกจองจำเพราะทรัพย์หนึ่งกหาปณะบ้าง ไม่ถูกจองจำเพราะทรัพย์ตั้งร้อยกหาปณะบ้าง ฉันทไค

บุคคลบางคนในโลกนี้ก็ฉันทันเหมือนกัน ทำบาปกรรมแม้เพียงเล็กน้อย บาปกรรมนั้นก็นำไปสู่นรกได้ ส่วนบุคคลบางคนในโลกนี้ทำบาปกรรมเพียงเล็กน้อยเช่นนั้นแล บาปกรรมนั้นให้ผลในปัจจุบันเท่านั้น ไม่ให้ผลแม้แต่น้อยในอรรถภาพที่ ๒ ไม่จำเป็นต้องพุดถึงผลมาก

บุคคลที่ทำบาปกรรมเพียงเล็กน้อย บาปกรรมนั้นก็นำไปสู่นรกได้ คือ บุคคลเช่นไร คือ บุคคลบางคนในโลกนี้ไม่เจริญกาย ไม่เจริญศีล ไม่เจริญจิต ไม่เจริญปัญญา มีคุณน้อย มีอรรถภาพน้อย มักอยู่เป็นทุกข์เพราะผลกรรมเล็กน้อย บุคคลเช่นนี้แลทำบาปกรรมแม้เพียงเล็กน้อย บาปกรรมนั้นก็นำไปสู่นรกได้

บุคคลที่ทำบาปกรรมเพียงเล็กน้อยเช่นนั้นแล บาปกรรมนั้นให้ผลในปัจจุบันเท่านั้น ไม่ให้ผลแม้แต่น้อยในอรรถภาพที่ ๒ ไม่จำเป็นต้องพุดถึงผลมาก คือ บุคคลเช่นไร คือ บุคคลบางคนในโลกนี้เจริญกาย เจริญศีล เจริญจิต เจริญปัญญาแล้ว มีคุณไม่น้อย มีอรรถภาพใหญ่ เป็นอปปมาณวิหารี บุคคลเช่นนี้ทำบาปกรรมเพียง เล็กน้อยเช่นนั้นแล บาปกรรมนั้นให้ผลในปัจจุบันเท่านั้น ไม่ให้ผลแม้แต่น้อยในอรรถภาพที่ ๒ ไม่จำเป็นต้องพุดถึงผลมาก (๒)

ภิกษุทั้งหลาย บุคคลบางคนในโลกนี้เจริญกาย เจริญศีล เจริญจิต เจริญปัญญาแล้ว มีคุณไม่น้อย มีอรรถภาพใหญ่ เป็นอปปมาณวิหารี บุคคลเช่นนี้ทำบาปกรรมเพียงเล็กน้อย

เช่นนั้นแล บาปกรรมนั้นให้ผลในปัจจุบันเท่านั้น ไม่ให้ผลแม้แต่น้อยในอรรถภาพที่ ๒ ไม่จำเป็นต้องพุดถึงผลมาก

เจ้าของแคะหรือคนขำแคะบางคนสามารถที่จะขำ จองจำ หรือเผาคนลักแคะ หรือทำตามที่ตนปรารถนา แต่บางคนไม่สามารถที่จะขำ จองจำ หรือเผาคนลักแคะ หรือทำตามที่ตนปรารถนาได้

เจ้าของแคะหรือคนขำแคะที่สามารถที่จะขำ จองจำ หรือเผาคนลักแคะ หรือ ทำตามที่ตนปรารถนาได้ คือเจ้าของแคะหรือคนขำแคะเช่นไร คือ เจ้าของแคะหรือคนขำแคะบางคนในโลกนี้ขัดสน มีสมบัติน้อย มีโภคะน้อย เจ้าของแคะหรือคนขำแคะเช่นนี้สามารถที่จะขำ จองจำ หรือเผาคนลักแคะ หรือทำตามที่ตนปรารถนาได้

เจ้าของแคะหรือคนขำแคะที่ไม่สามารถที่จะขำ จองจำ หรือเผาคนลักแคะ หรือ ทำตามที่ตนปรารถนาได้ คือเจ้าของแคะหรือคนขำแคะเช่นไร คือ เจ้าของแคะหรือคนขำแคะบางคนในโลกนี้เป็นผู้มั่งคั่ง มีทรัพย์มาก มีโภคะมาก เป็นพระราช หรือมหาอำมาตย์ของพระราช เจ้าของแคะหรือคนขำแคะเช่นนี้ ไม่สามารถที่จะขำจองจำ หรือเผาคนลักแคะ หรือทำตามที่ตนปรารถนาได้ แท้ที่จริง คนที่ประนมมือขอมขอเจ้าของแคะหรือคนขำแคะได้ว่า “ขอท่านจงให้แคะหรือทรัพย์ที่มีมูลค่าเท่ากับแคะแก่ฉันด้วยเถิด” ฉันทิ

บุคคลบางคนในโลกนี้ก็ฉันทิเช่นนั้นเหมือนกัน ทำบาปกรรมแม้เพียงเล็กน้อยเช่นนั้นแล บาปกรรมนั้นก็นำเขาไปสู่นรกได้ ส่วนบุคคลบางคนในโลกนี้ทำบาปกรรมเพียงเล็กน้อยเช่นนั้นแล บาปกรรมนั้นให้ผลในปัจจุบันเท่านั้น ไม่ให้ผลแม้แต่น้อยในอรรถภาพที่ ๒ ไม่จำเป็นต้องพุดถึงผลมาก

บุคคลที่ทำบาปกรรมแม้เพียงเล็กน้อย บาปกรรมนั้นก็นำเขาไปสู่นรกได้ คือบุคคลเช่นไร คือ บุคคลบางคนในโลกนี้ไม่เจริญกาย ไม่เจริญศีล ไม่เจริญจิต ไม่เจริญปัญญา มีคุณน้อย มีอรรถภาพน้อย มักอยู่เป็นทุกข์เพราะผลกรรมเล็กน้อย บุคคลเช่นนี้แลทำบาปกรรมแม้เพียงเล็กน้อย บาปกรรมนั้นก็นำเขาไปสู่นรกได้

บุคคลที่ทำบาปกรรมเพียงเล็กน้อยเช่นนั้นแล บาปกรรมนั้นให้ผลในปัจจุบัน เท่านั้น ไม่ให้ผลแม้แต่น้อยในอรรถภาพที่ ๒ ไม่จำเป็นต้องพุดถึงผลมาก คือ บุคคลเช่นไร คือ บุคคลบางคนในโลกนี้เจริญกาย เจริญศีล เจริญจิต เจริญปัญญาแล้ว มีคุณไม่น้อย มีอรรถภาพใหญ่

เป็นอุปมาณวิหาริ บุคคลเช่นนี้ทำบาปกรรมเพียงเล็กน้อยเช่นนั้นแล บาปกรรมนั้นให้ผลในปัจจุบันเท่านั้น ไม่ให้ผลแม้แต่น้อยในอภัพที่ ๒ ไม่จำเป็นต้องพูดถึงผลมาก (๓)

ภิกษุทั้งหลาย ผู้ใดฟังกล่าวอย่างนี้ว่า “บุคคลนี้ทำกรรมไว้อย่างใด ๆ เขาจะต้องเสวยกรรมนั้นอย่างนั้น ๆ” เมื่อเป็นเช่นนั้น การอยู่ประพฤติพรหมจรรย์ย่อมมิได้ โอกาสที่จะทำที่สุดแห่งทุกข์โดยชอบย่อมไม่ปรากฏ ส่วนผู้ใดฟังกล่าวอย่างนี้ว่า “บุคคลนี้ทำกรรมที่ต้องเสวยผลไว้อย่างใด ๆ เขาต้องเสวยผลของกรรมนั้นอย่างนั้น ๆ” เมื่อเป็นเช่นนั้น การอยู่ประพฤติพรหมจรรย์ย่อมมิได้ โอกาสที่จะทำที่สุดแห่งทุกข์โดยชอบย่อมปรากฏ

โณณผลสูตรที่ ๘ จบ
